

Dodewaard, juli 2008

Betreft: Verkennend onderzoek brand De Punt

Geachte heer/mevrouw,

U heeft ongetwijfeld kennis genomen van de berichtgeving over de brand bij scheepswerf Beuving in De Punt. Op 9 mei 2008 zijn tijdens de bestrijding van deze brand drie brandweerlieden om het leven gekomen. Kennisplatform Isolatie De Punt is oprecht begaan met alle betrokkenen van deze noodlottige ramp.

Kennisplatform Isolatie De Punt is op 30 juni jl. geïnstalleerd naar aanleiding van het publiceren van de inhoud van het benoemde onderzoeksrapport d.d. 18 juni 2008. Het Kennisplatform is een organisatie van belanghebbenden die bedrijfsmatig actief zijn in de isolatiesector. Ze wordt vertegenwoordigd door:

- NVPU (Nederlandse Vereniging van Polyurethaan Hardschuim-Fabrikanten)
- BING
- ISOPA
- Kingspan Insulated Panels
- Bouwen met Staal

Het Kennisplatform is opgericht om haar kennis en expertise inzake de eigenschappen én toepassingsmogelijkheden van thermohardende kunststofschuimen beschikbaar te stellen aan allen die hier belang bij (kunnen) hebben. Centraal in deze informatievoorziening staan stalen sandwichpanelen en de metaalbouwsector.

Het Kennisplatform meent dat haar kwalitatieve- en kwantitatieve input in de onderzoeken kan bijdragen tot een meer evenwichtig beeld van de eigenschappen en toepassingsmogelijkheden van PUR/PIR sandwichpanelen in bedrijfsgebouwen. Het onderzoeksrapport bevestigt het feit dat de toegepaste sandwichpanelen voldoen aan de wettelijk vereiste brandwerendheids- en brandvoortplantingsnormen. De onderzoekscommissie stelt echter tevens -op basis van een *verkennend* onderzoek- dat dergelijke bouwproducten tot een onverwacht snelle branduitbreiding kunnen leiden. Het Kennisplatform is verbaasd en verontwaardigd dat éénzijdige veronderstellingen worden gedaan op basis van het beschikbare informatiemateriaal.

Het Kennisplatform beschikt over een respectabele en actuele databank van positieve testresultaten gerealiseerd bij gerespecteerde en onafhankelijke laboratoria als TNO/Efectis & Warrington Fire. Aanvullend hierop zijn uitstekende resultaten qua brandveiligheid behaald tijdens brandtesten op grote schaal ten behoeve van de verzekeringsindustrie voor bijvoorbeeld FM Global en LPCB.

Jaarlijks worden vele bedrijfsgebouwen getroffen door brand. Het Kennisplatform heeft een ruime schat aan ervaringsgegevens opgedaan via het Efectis-project 'Leren van praktijkbranden' en soortgelijke cases van Tenos (het brandonderzoekbureau) in Engeland.

Uit deze wetenschappelijke onderzoeken blijkt onlosmakelijk dat in de toegepaste thermohardende kunststofschuimen 'geen substantiële brandvoortplanting of branduitbreiding heeft plaatsgevonden'.

Dak- en gevelconstructies worden van oudsher opgebouwd uit individuele componenten die in samengestelde vorm een dak- of gevelsysteem vormen. De evolutie in de bouw en de toegenomen prefabmogelijkheden, hebben ertoe geleid dat een substantieel deel van het bouwvolume wordt gerealiseerd door middel van sandwichelementen. De voordelen van sandwichelementen zijn evident: grote afmetingen, betrouwbare thermische eigenschappen, reductie van faalkosten, hoge montagesnelheid en korte montagehandelingen. Het laatste argument is illustratief qua brandveiligheid aangezien het reduceren van het aantal montagehandelingen leidt tot een meer betrouwbare brandveilige gevel of -dak.

Inhakend op de thematiek van de onverwacht snelle branduitbreiding dient te worden opgemerkt dat volgens de inhoud van het onderzoeksrapport in de scheepswerf veel brandbaar materiaal en lichtontvlambare producten opgeslagen lagen. Er kan niet éénduidig worden geconcludeerd welke van de aanwezige materialen en substanties het sterkst hebben bijgedragen aan de sterke branduitbreiding in acht nemende dat er reeds sprake was van een immense vuurlast.

Sandwichpanelen ontleen hun sterkte uit de constructieve eigenschappen en homogeniteit van het kunststof hardschuim dat ingesloten is tussen twee stalen platen. Deze bouwelementen worden mechanisch bevestigd aan de primaire staalconstructie waardoor deze tijdens brand niet kunnen delamineren. Het verkennend onderzoek legt zonder specifieke aanleiding een relatie tussen het sandwichpaneel als constructief bouwelement en snelle branduitbreiding.

In de praktijk blijkt dat het nauwelijks bekend is dat de meeste isolatiematerialen in meer of mindere mate brandbaar zijn. Bijna ieder materiaal heeft immers wel een calorische waarde uitgezonderd steen, beton, glas en staal. Het brandgedrag van een isolatiemateriaal heeft geen directe relatie met de brandwerendheid van een constructie. Met brandbare materialen kan prima een brandwerende constructie worden opgebouwd en omgekeerd levert het gebruik van onbrandbare isolatiematerialen niet automatisch en per definitie een brandwerende constructie op. De misvattingen over kunststof hardschuimen blijken helaas te bestaan maar zijn ongegrond. Isoleren is een must in onze samenleving. Het onderkennen van de wensen op het gebied van comfort (warmte binnen, koude buiten), energiebesparing en de reductie van CO₂-uitstoot maakt isoleren noodzakelijk. Verantwoord en brandveilig isoleren is mogelijk mits in een vroegtijdig stadium de materiaaleigenschappen en de toepassingsmogelijkheden op elkaar worden afgestemd en de ontwerpers de juiste bouwkundige details voorzien.

De misvattingen en onwetendheid inzake thermohardende PUR/PIR-geïsoleerde sandwichpanelen en hun kenmerkende eigenschappen tonen aan dat er een grote informatiebehoefte bestaat dienaangaande. Omdat het Kennisplatform zeer begaan is met brandveiligheid in functie van de veiligheid van burgers en brandweerlieden biedt zij haar kennis en expertise onvoorwaardelijk aan.

Na het verschijnen van het onderzoeksrapport heeft het Kennisplatform zich gemeld bij de voorzitter van de onderzoekscommissie, de heer Ira Helsloot. Het Kennisplatform heeft haar kennis en expertise aangeboden om de betrokkenen en belanghebbenden op een volledige-, wetenschappelijk onderbouwde- en objectieve wijze te voorzien van de gewenste data. Begin september (na de zomervakanties) wordt dit overleg tussen de voltallige onderzoekscommissie en de afgevaardigden van het Kennisplatform voortgezet. Inmiddels heeft het Kennisplatform ook contact met andere instanties waaronder De Onderzoeksraad voor Veiligheid en het Landelijk Netwerk Brandpreventie om haar onderzoeksresultaten ter beschikking te stellen.

Het Kennisplatform wil een volledige en objectieve verklaring en onderbouwing van de snelle branduitbreiding en zal, indien nodig, een onafhankelijk (geautoriseerd) instituut aanstellen om de juiste wetenschappelijke conclusies te trekken.

Een aanbeveling voortkomend uit de catastrofale gevolgen van deze brand is het defensief optreden van de brandweer bij het benaderen van een brandend bedrijfsgebouw. De onwetendheid over de inhoud van een dergelijk pand zal parten blijven spelen in de praktijk. Daarom is het belangrijk voor de brandweer om de mogelijke aard van de inboedel en de brandlast ervan te kennen. Immers kunnen bedrijfsgebouwen goederen bevatten die tijdens brand bijdragen aan een snelle branduitbreiding. Daarnaast is het essentieel om te weten of er passieve en/of actieve brandbestrijdingselementen aanwezig zijn. In Engeland wordt reeds succesvol gewerkt met Building Labels die op uniforme en herkenbare wijze duidelijkheid verschaffen over het toegepaste isolatiemateriaal in de sandwichpanelen die de schil van het gebouw vormen; de zogenaamde Building Envelope.

In Nederland wordt momenteel door Efectis Nederland de hand gelegd aan de Verklaring Brandveilige Gevel waardoor toekomstig niet alleen het materiaalcomponent wordt onderzocht qua brandwerendheid, maar eveneens wordt nagegaan of de bouwcomponenten conform de specifieke (brandwerende) verwerkingsrichtlijnen zijn gemonteerd. Een dergelijke verklaring zou kunnen dienen voor een verdergaande standaard of variant op de Building Labels.

Wij voorzien u graag van aanvullende informatie zodra hiertoe aanleiding bestaat. Overigens wordt onze website, www.kingspan.nl, met grote regelmaat voorzien van nieuwe, actuele informatie.

In de overtuiging u correct en tijdig te informeren, verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

Frank C.A. Donkers
Managing Director Benelux
Kingspan Insulated Panels Division
Dodewaard / Grobbendonk